

Aktualna sytuacja ubezpieczeń związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Zmiany w ubezpieczeniach rolniczych, które weszły w życie w 2012 roku i prognozy zmian w najbliższym czasie.

UBEZPIECZENIE OC POJAZDÓW

Zmiany w ubezpieczeniach OC pojazdów

Z dniem 11 lutego 2012 r. weszła w życie **nowelizacja ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK - Ubezpieczenia obowiązkowe po nowemu**. Wprowadza ona kilka istotnych zmian, które powinny ułatwić życie ubezpieczającym pojazd. Ale uwaga, przepisy wchodzące w życie 11 lutego 2012 r. odnoszą się do umów ubezpieczenia, które zostały zawarte po tej dacie. Dla umów zawartych wcześniej obowiązują przepisy dotychczasowe.

Jednym z ważniejszych przepisów jest możliwość wypowiedzenia przedłużonej automatycznie na kolejny rok umowy, jeśli została zawarta nowa umowa w innej firmie. Wypowiedzenia dotychczasowej umowy można dokonać na kilka sposobów: przez złożenie oświadczenia agentowi danej firmy, pocztą polską (liczy się data nadania), elektronicznie lub faksem.

Zakład ubezpieczający pojazd, ma teraz obowiązek wysłania do klienta informacji o możliwości przedłużenia umowy na kolejny rok i o wysokości składki – najpóźniej na 14 dni przed zakończeniem rocznej polisy. Po zawarciu nowej, w ciągu 14 dni musi on wysłać potwierdzenie zawarcia ubezpieczenia.

W momencie sprzedaży pojazdu i nie wypowiedzenia OC przez nowego nabywcę, polisa pozostaje ważna tylko przez okres, na jaki została zawarta, a ubezpieczyciel nie ma prawa do jej automatycznego odnowienia i naliczenia składki. Ponadto, nabywca może rozwiązać obowiązujące ubezpieczenie OC w trakcie jego trwania. Wtedy sprzedający odzyska pieniądze za niewykorzystane dni ubezpieczenia.

Łatwiejszy ma być też dostęp do informacji czy pojazd ma ubezpieczenie i do dokumentów dotyczących likwidacji szkody. Informacja te znajdują się w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym pod adresem internetowym www.ufg.pl.

Oto najważniejsze zmiany wprowadzone przez nowelizację ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, która weszła w życie 11 lutego 2012:

1. Jeśli wykupiłeś polisę u innego ubezpieczyciela, a stara umowa uległa automatycznemu przedłużeniu, możesz ją wypowiedzieć. Zapłacisz za okres polisy, który już upłynął.
2. Firma ubezpieczeniowa, w której wykupiłeś OC, ma obowiązek poinformowania cię o kończącej się ważności polisy – najpóźniej dwa tygodnie przed jej wygaśnięciem.
3. Przy sprzedaży/kupnie używanego samochodu polisa będzie ważna tylko do końca okresu, na który została zawarta. Umowa podpisana przez poprzedniego właściciela będzie automatycznie wygasać. Będziesz mógł też wypowiedzieć „odziedziczoną” umowę OC u agenta w dowolnym momencie jej trwania (dotychczas miałeś na to miesiąc). Ale w dniu wypowiedzenia „starej” umowy musisz wykupić nowe OC.
4. UWAGA! Sprzedając auto, masz obowiązek poinformowania o tym swojego ubezpieczyciela w ciągu 14 dni i przekazania mu danych nowego właściciela.
5. Jeśli nabyłeś auto bez ważnej polisy OC to powinieneś ją wykupić w dniu zakupu auta, ale nie później niż w dniu wprowadzenia auta do ruchu.

6. Po rozwiązaniu umowy przez nowego właściciela otrzymasz zwrot za każdy niewykorzystany dzień polisy, niezależnie od tego, czy wcześniej na podstawie umowy ubezpieczyciel wypłacał odszkodowanie – wcześniej w takiej sytuacji zwrot nie był możliwy.
7. Przy wypowiedzeniu umowy OC brana jest pod uwagę data jego wysłania (data stempla pocztowego), a nie jak dotychczas data dostarczenia wypowiedzenia do firmy ubezpieczeniowej. Nie dotyczy to jednak przesyłek nadawanych u niepublicznych operatorów- wtedy liczy się data wpływu do Towarzystwa Ubezpieczeniowego.
8. Wzrosły kary za brak OC, których wysokość uzależniona została od długości przerwy w ubezpieczeniu i wynoszą:
 - 1) 20 % pełnej opłaty - w przypadku, gdy okres ten nie przekracza 3 dni;
 - 2) 50 % pełnej opłaty - w przypadku, gdy okres ten nie przekracza 14 dni;
 - 3) 100 % opłaty - w przypadku, gdy okres ten przekracza 14 dni.

Właściciel samochodu osobowego bez OC zapłaci dwukrotność płacy minimalnej, czyli 3000 zł (wcześniej – 1980 zł), a właściciel samochodu ciężarowego – trzykrotność płacy minimalnej. Jeśli kupujesz OC przez internet, dowodem na to, że posiadasz ubezpieczenie, jest wydrukowane potwierdzenie zawarcia polisy.

9. Rezygnacji z ubezpieczenia nie trzeba przysyłać bezpośrednio do firmy ubezpieczeniowej, można ją złożyć reprezentującemu firmę agentowi.

NAJWAŻNIEJSZA ZMIANA

Holując auto czy będąc holowanym przez inny pojazd Wasze polisy OC w razie kolizji nie obowiązują. Powstałą szkodę pokrywa się z własnej kieszeni lub z Auto Casco, o ile ubezpieczyciel uzna taką szkodę. Rozwiązaniem jest wykupienie przy OC pakietu assistance, działającego zarówno w trakcie wypadku jak i awarii. Wtedy ASS pokrywa koszty lawety. Otrzymując ASS darmowe zalecamy sprawdzić, czy działa ono również w razie awarii (pojazd holuje się z reguły po awarii, gdyż po wypadku drogowym nie zawsze jest na tyle sprawne, aby mogło być holowane)

Zmiany dotyczące opłat za niespełnienie obowiązku ubezpieczenia: OC rolników oraz budynków rolniczych.

Zmianie uległ sposób naliczenia opłaty za brak ubezpieczenia. Od 1 stycznia 2012 r. kwota opłaty za brak ubezpieczenia nie jest obliczana w oparciu o średni kurs euro, lecz w oparciu o stawkę minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia 2012 r. wynosi 1.500 zł.

W odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników oraz ubezpieczenia budynków rolniczych, od 1 stycznia 2012 r. wysokość opłaty z tytułu niespełnienia obowiązku ubezpieczenia wynosi dla:

- ubezpieczenia OC rolników - równowartość jednej dziesiątej minimalnego wynagrodzenia za pracę (2012 r. - 150 zł);
- ubezpieczenia budynków rolniczych - równowartość jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia za pracę (2012 r. - 375 zł).

Zmiana sum gwarancyjnych w ubezpieczeniu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych

Od 11 czerwca 2012 r. wzrosły sumy gwarancyjne w obowiązkowych ubezpieczeniach OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Suma gwarancyjna do 11 czerwca br. wynosiła 2,5 mln euro za szkody na osobie w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem

bez względu na liczbę poszkodowanych oraz 500 tys. euro za szkody w mieniu w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych.

W umowach ubezpieczenia zawartych po 11 czerwca 2012 r. limity te wzrosły odpowiednio do 5 mln euro za szkody na osobie w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych i 1 mln euro za szkody w mieniu w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych.

KASA ROLNICZYCH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Składki zdrowotne dla rolników bez zmian w roku 2013, takie jak w 2012 roku

Od 1 lutego br. obowiązuje ustawa z dnia 13 stycznia 2012 r. o składkach na ubezpieczenie zdrowotne rolników za 2012 r. (Dz. U. z dnia 1 lutego 2012 r. poz. 123), która na okres przejściowy do 31 grudnia 2012 r. określa podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne rolników oraz zasady ich finansowania.

Zgodnie ze wskazaną ustawą, składka zdrowotna wynosi za każdą osobę ubezpieczoną w gospodarstwie rolnym 1 zł miesięcznie od każdego hektara przeliczeniowego użytków rolnych w gospodarstwie. Składki opłacane są w terminach kwartalnych określonych dla składek na ubezpieczenie społeczne rolników, począwszy od II kwartału 2012 r., tj. do 30 kwietnia za II kwartał, do 31 lipca za III kwartał, do 31 października za IV kwartał br.

Z własnych środków składkę zdrowotną zobowiązani są opłacać rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne o powierzchni gruntów rolnych 6 ha przeliczeniowych i więcej, w wysokości 1 zł miesięcznie za każdy pełny hektar przeliczeniowy od każdej osoby ubezpieczonej w gospodarstwie.

Sposób finansowania składek zdrowotnych:

w gospodarstwach o powierzchni gruntów rolnych:

- poniżej 6 ha przeliczeniowych** - składkę opłaca budżet państwa za każdego ubezpieczonego rolnika i domownika, w wysokości 1 zł za każdy ha przeliczeniowy;
- 6 i więcej ha przeliczeniowych** - składkę opłaca rolnik za każdą osobę ubezpieczoną, w wysokości 1 zł za każdy hektar przeliczeniowy;
- poniżej 6 ha przeliczeniowych i w działach specjalnych produkcji rolnej**, tj. gdy praca w gospodarstwie rolnym jest łączona z prowadzeniem działu specjalnego:
 - składkę opłaca budżet państwa za każdego ubezpieczonego domownika w gospodarstwie poniżej 6 ha przeliczeniowych, w wysokości 1 zł za każdy ha przeliczeniowy;
 - składkę opłaca rolnik z własnych środków za każdego ubezpieczonego rolnika z działu specjalnego produkcji rolnej, w wysokości 9% od zadeklarowanego dochodu z działu specjalnego, nie mniej niż 9% kwoty minimalnego wynagrodzenia;
- 6 ha i więcej ha przeliczeniowych i w działach specjalnych produkcji rolnej**, tj., gdy praca w gospodarstwie rolnym jest łączona z prowadzeniem działu specjalnego, składkę opłaca rolnik, w wysokości:
 - za ubezpieczonego domownika w gospodarstwie rolnym - 1 zł za każdy ha przeliczeniowy;
 - za każdego ubezpieczonego rolnika z działu specjalnego - składka wynosi 9% kwoty

zadeklarowanego dochodu, nie mniej niż 9% wysokości minimalnego wynagrodzenia (135zł, tj. 9% x 1500 zł);

5. stanowiących samoistne działy specjalne produkcji rolnej – składkę opłaca rolnik:

- za każdego ubezpieczonego rolnika - w wysokości 9% kwoty zadeklarowanego dochodu, nie mniej niż 9% wysokości minimalnego wynagrodzenia;

- za domownika - 9% kwoty podstawy stanowiącej 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującej w czwartym kwartale roku poprzedniego.

Od 2014 r. rolnicy mieli płacić składki zdrowotne zależne od dochodu. Przepisy, zgodnie z którymi część rolników płaci za siebie składki zależnie od wielkości gospodarstwa, miały obowiązywać tylko w 2012 r. Z wyjaśnień Rzecznika resortu zdrowia – Agnieszki Gołąbek wynika, iż ministerstwo zaczęło prace nad projektem ustawy, która „będzie przedłużeniem na rok 2013 obecnie obowiązującej ustawy o składkach na ubezpieczenie zdrowotne rolników za 2012 r.” Jak wyjaśnia, stało się tak z powodu informacji nadchodzących z Ministerstwa Finansów. Resort Jacka Rostowskiego poinformował Ministerstwo Zdrowia, iż nie może wskazać terminu opracowania ostatecznych rozwiązań dotyczących opodatkowania dochodów uzyskiwanych z działalności rolniczej.

Emerytura dla rolnika po zmianach

Zmiany w KRUS zostaną wprowadzone dopiero od początku 2018 r. Do końca roku 2017 rolnicy będą mogli przechodzić na emeryturę w dalszym ciągu znacznie wcześniej niż pracownicy zatrudnieni na etatach. Rolnicy, którzy zaprzestaną prowadzenia działalności rolniczej, czyli przekażą gospodarstwo swemu następcy, mający ubezpieczenie emerytalno-rentowe, przez co najmniej 30 lat mogą przejść na emeryturę: w przypadku kobiet, kiedy skończą 55 lat, mężczyźni - 60 lat. Z uprawnień skorzystają rolnicy, którzy osiągnęli ten wiek do 31 grudnia 2017 r. Potem będą przechodzić na emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym.

Uwaga! Warunek zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej nie jest konieczny dla osób wnioskujących o emeryturę w wieku 60 lat (kobiety) i 65 lat (dla mężczyźni). Niezaprzestanie prowadzenia gospodarstwa skutkuje wypłacaniem tylko części składkowej świadczenia (bardzo niskiej), a część uzupełniająca będzie zawieszona. Z kolei, gdy np. rolnik zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa, przekazując je aktem notarialnym osobie niepełnoletniej, to aż do czasu ukończenia przez następcę 18 lat wypłata emerytury będzie zawieszona w całości.

Emerytura lub renta z KRUS (podobnie zresztą jak z ZUS) może zostać zmniejszona lub zawieszona, jeżeli za dużo dorobiliśmy. Chodzi o osoby, które nie skończyły 60 (kobieta) lub 65 lat (mężczyzna). Zmniejszeniu podlega emerytura lub renta z tytułu niezdolności do pracy powstałej wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz renty rodzinnej po osobach uprawnionych do tych świadczeń. Ile więc można "bezkarnie" dorobić? Otóż do 70% średniej pensji (od 1 czerwca 2012 r. to 2552,30 zł). Jeżeli przekroczymy tę kwotę, nasze świadczenie będzie zmniejszone. Gdy natomiast przekroczymy 130% średniego wynagrodzenia (od 1 czerwca to 4740 zł), wtedy świadczenie jest zawieszane.

Bez względu na wysokość osiąganego przychodu nie podlegają zawieszeniu ani zmniejszeniu świadczenia osób, które skończyły 60 lat - kobiety i 65 lat - mężczyźni. Emeryci ci mogą spać spokojnie, nawet jak zarobią dodatkowe 4 czy 5 tys. zł, KRUS im nie potrafi ani złotówki

Ile będzie wynosiła emerytura częściowa z KRUS?

50%. zwykłej emerytury. Pełna emerytura wynosi 800 zł. Jest ona w KRUS stała, gdyż rolnicy nie odkładają

składek na konta. Emerytury rolnicze wypłaca budżet państwa. Kiedy rolnik osiągnie wiek umożliwiający przejście na zwykłą emeryturę, to - mimo pobierania wcześniej emerytury częściowej - nie będzie ona zmniejszona, jak to jest w przypadku osób ubezpieczonych w ZUS.

Aktualny wymiar kwartalnych składek na ubezpieczenie społeczne rolników

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników w IV kwartale 2012 r. i I kwartale 2013 r.							
Wysokość składki na ubezpieczenie w zł							
Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie		Składki łącznie od jednego ubezpieczonego kwartalnie
	podstawowa składka miesięczna	dodatkowa składka miesięczna	razem składka miesięczna (2+3)	kwartalnie	składka miesięczna	kwartalnie	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne							
- do 50 ha	80,00	0	80,00	240,00	42,00	126,00	366,00
powyżej 50 ha do 100 ha	80,00	96,00	176,00	528,00	42,00	126,00	654,00
powyżej 100 ha do 150 ha	80,00	192,00	272,00	816,00	42,00	126,00	942,00
powyżej 150 ha do 300 ha	80,00	288,00	368,00	1 104,00	42,00	126,00	1 230,00
powyżej 300 ha	80,00	384,00	464,00	1 392,00	42,00	126,00	1 518,00
Domownik (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	80,00	0,00	80,00	240,00	42,00	126,00	366,00
II. Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i gospodarstwo rolne							
do 50 ha	160,00	0,00	160,00	480,00	42,00	126,00	606,00
powyżej 50 ha do 100 ha	160,00	96,00	256,00	768,00	42,00	126,00	894,00
powyżej 100 ha do 150 ha	160,00	192,00	352,00	1 056,00	42,00	126,00	1 182,00
powyżej 150 ha do 300 ha	160,00	288,00	448,00	1 344,00	42,00	126,00	1 470,00
powyżej 300 ha	160,00	384,00	544,00	1 632,00	42,00	126,00	1 758,00
Domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	160,00	0,00	160,00	480,00	42,00	126,00	606,00

UBEZPIECZENIA DOTOWANE UPRAW

Ubezpieczenia dotowane upraw bez zmian w 2013r

Ministerstwo rolnictwa przygotowało projekt nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt, w którym m.in. jest możliwość zawierania tzw. umów pakietowych obejmujących, co najmniej trzy ryzyka. Przewiduje się także zwiększenie dofinansowania dopłat do składek. Ustawa miałaby obowiązywać od 1 stycznia 2013.

Takie rozwiązanie wymagało jednak wyłączenia z budżetu dodatkowych 120 mln zł, na co rząd nie zgodził się.

Obecnie rolnik może ubezpieczyć się nawet od jednej kłęski np. suszy lub powodzi, co jest niekorzystne dla firm ubezpieczeniowych. Wielu rolników ubezpieczyło się np. od wymarznienia upraw, a ponieważ w tym roku straty z tego powodu były duże, firmy musiały wypłacić duże odszkodowania. Dlatego też nie chcą one ubezpieczać upraw lub też proponują rolnikom płacenie wysokich składek.

Resort przygotował projekt, który przewiduje zmianę wysokości dopłat z budżetu państwa do składek płaconych przez rolników oraz podniesienie stawek taryfowych, do których stosuje się dopłaty budżetowe. Dopłaty te miały wynieść 50% zarówno w przypadku ubezpieczenia poszczególnych upraw, jak i zwierząt gospodarskich.

"Dalej pracujemy nad tym projektem, ale stanowisko ministra finansów jest takie, że przyszły rok będzie bardzo trudny" – powiedział minister rolnictwa Stanisław Kalemba. Dodał, że być może zmiany w ubezpieczeniach rolnych uda się wprowadzić w 2014 r.

W tym roku na dopłaty do ubezpieczeń rolnych zarezerwowano w budżecie 200 mln zł, tyle samo jest przewidziane na 2013 r.

Aktualny poziom dopłat

Dopłaty przysługują rolnikom w wysokości 50% składki z tytułu ubezpieczenia upraw, jeżeli zakłady ubezpieczeniowe określą stawki ubezpieczeniowe na poziomie, który nie przekracza 3,5% sumy ubezpieczenia dla upraw zbożowych, kukurydzy, rzepaku jarego, ziemniaków, buraków cukrowych i roślin strączkowych, a w przypadku rzepaku ozimego, warzyw gruntowych, chmielu, tytoniu krzewów owocowych i truskawek – 5% sumy ubezpieczenia.

Opracowała:

Salomea Antoniak
WODR Poznań
Dział Ekonomiki

Literatura:

- Ustawa z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw¹⁾
- Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
- Gazeta Prawna z dnia 19.09.2012r - -
- Strona internetowa: www.krus.gov.pl
- Strona internetowa Rzecznika Ubezpieczeniowego: www.rzu.gov.pl -
- Strona internetowa: wyborcza.biz